

مؤسسه فرهنگی هنری تاریخ پژوهان سهند
مرکز تدوین دایرة المعارف روابط عمومی ایران

دایرة المعارف روابط عمومی ایران

«جلد اول»

نویسنده: دکتر حمید صبرینی
پیشگفتار: پروفور حمام الدین میان
مدیر پروژه: دکتر شهرام دبیری

سرشناسه	صبری، حمید، ۱۳۳۵ -
عنوان و نام پدیدآور	دایره‌المعارف روابط عمومی ایران / نویسنده حمید صبری؛ پیشگفتار حسام‌الدین بیان؛ مدیر پروژه شهرام دبیری؛ [برای] موسسه فرهنگی هنری تاریخ‌پژوهان سهند، مرکز تدوین دایره‌المعارف روابط عمومی ایران.
مشخصات نشر	تبریز: هماد، ۱۳۹۶ -
مشخصات ظاهری	۲ ج: مصور (رنگی)، عکس (رنگی)؛ ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	دوره: ۹۷۸۹۶۴۸۸۴۴۴۴۶۷؛ ج: ۱؛ ۹۷۸۹۶۴۸۸۴۴۴۴۳
وضعیت فهرست نویسی	قیفا
موضوع	روابط عمومی -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی
موضوع	Public relations -- Dictionaries -- Persian
موضوع	روابط عمومی -- اصطلاح‌ها و تعبیرها
موضوع	Public relations -- Terminology
موضوع	فارسی -- واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی
موضوع	Persian language -- Dictionaries -- English
شناسه افزوده	بیان، حسام‌الدین، مقدمه‌نویس
شناسه افزوده	دبیری اسکونی، شهرام، ۱۳۳۹ -
شناسه افزوده	موسسه فرهنگی تاریخ‌پژوهان سهند
شناسه افزوده	مرکز تدوین و نشر دایره‌المعارف روابط عمومی ایران
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ ۲۵۲ ص/HD۵۹
رده بندی دیویی	۶۵۹/۲۰۳
شماره کتابشناسی	۵۰۴۰۲۴۰

عنوان: دایره‌المعارف روابط عمومی ایران (جلد اول)

مؤلف و تدوین: دکتر حمید صبری

اساتید راهنما و ناظر: پروفسور باقر ساروخانی - پروفسور حسام‌الدین بیان - پروفسور علی‌اکبر فرهنگی - پروفسور گوئل کهن - پروفسور علی‌اکبر جلالی - پروفسور یحیی که‌ی - پروفسور حمید مولانا - پروفسور حسن بشیر - دکتر سید وحید عقیلی
مدیر پروژه: دکتر شهرام دبیری
گروه مترجمان: دکتر معصومه شهبازی مقدم - شبنم عباس‌نژاد نوروزی
ویراستار ادبی: میرمحمد کسرای آذر
تایپ: سمیه صبری - رضا صبری - فاطمه مشهدخواه - محمدعلی مسلم دیزج یکان
طراح روی جلد: ناصر عابدی
صفحه‌آرایی: محمد فرهنگند

ناشر: همادز تبریز (خیابان چایکنار، درب باغمیشه، بازار سماورسازان؛ تلفن: ۳۵۲۴۱۱۴۸)

چاپ: تصویر

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

قطع: رحلی - ۵۳۸ صفحه

بهاء: دوجلدی ۱۵۰ هزار تومان

سال انتشار ۱۳۹۷ شابک ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۴۴-۴۴-۳

محل نشر: آذربایجان شرقی - تبریز

«کلیه حقوق این اثر برای چاپ محفوظ است.»

فهرست

تقاریر اساتید ملی و بین‌المللی روابط عمومی

۱۰	دکتر مهدی باقریان
۱۱	پرفسور حسن بشیر
۱۲	پرفسور حسام‌الدین بیان
۱۳	پرفسور علی اکبر جلالی
۱۴	دکتر شهیندخت خوارزمی
۱۶	دکتر هوشمند سفیدی
۱۷	پرفسور علی اکبر فرهنگی
۱۸	جواد قاسمی
۱۹	پروفسور یحیی کمالی پور
۲۰	پروفسور گوئل کهن
۲۲	استاد میرزا بابا مطهری نژاد
۲۳	دکتر شهرام دبیری
۲۴	پروفسور باقر ساروخانی
۲۵	دکتر محمدرضا پورمحمدی
۲۶	پروفسور سید حمید مولانا

۲۷ پیشگفتار

۲۹ مقدمه مؤلف

۳۱ سخن مدیر مرکز تدوین دایره المعارف روابط عمومی ایران

۳۶	مؤلف را بشناسیم
۳۹	مداخل اختصاصی روابط عمومی (۶۰۰ مداخل)
۲۴۴	اولین های روابط عمومی ایران
۲۴۵	انتشار تمبر روابط عمومی
۲۴۶	پژوهش شناسی روابط عمومی ایران
۲۸۰	پیام شخصیت های ملی و بین المللی به کنفرانسها
۲۹۴	تجلیل از اساتید روابط عمومی
۳۰۰	تکنیک ها، تاکتیک ها، تئوری ها و نظریه های روابط عمومی
۳۱۴	جایگاه روابط عمومی در دولت ها
۳۱۷	جوایز، نشان ها و تقدیرنامه های روابط عمومی ایران
۳۳۹	چارت سازمانی روابط عمومی ها
۳۴۵	دانشمندان جهانی روابط عمومی دهه ۱۳۰۰ ایران معرفی کرده اند
۳۵۱	ده برتر جهان در روابط عمومی
۳۵۳	دیدگاه شناسی روابط عمومی ایران
۳۷۶	رسانه شناسی روابط عمومی
۴۰۳	روابط عمومی های کشور
۴۶۷	روزنگار و روز شمار روابط عمومی
۵۰۲	اعلام (اشخاص، اماکن، کتب)

مقدمه مؤلف

خواب دیدم دوش خواب آفتاب	یوسفی کوتا کند تعبیر خواب
خواب دیدم جاری اروند رود	موج می زدشعر رفتن می سرود
در هویزه کربلا باریده بود	خون ز چشم نخلها باریده بود
خواب دیدم سجده را بر مهر دشت	فتح فاو ساقی والفجر هشت
باز دیشب کربلا بود و بسیج	یادشبهای دعا بود و بسیج
خواب می دیدم مرا دستی کریم	می برد تا برکه هورالعظیم
باز دیشب دل هوای یار کرد	آرزوی هجله سومار کرد

عصر حاضر عصری است که هر ' طه ' عظه اش مواجه با تغییرات شگفت انگیزی است در این عصر ارتباط حرف اول را می زند پژوهشگران عرصه ارتباطات به این نتیجه رسیده اند که "اوقات روزانه هر فرد بنحوی در تماس و ارتباط با دیگران سپری میشود و به همین دلیل کیفیت زندگی هر کس بستگی کامل به ' ک ' و ' کن ' ارتباطات او با دیگران دارد با فراگیر شدن علوم و تکنولوژی های ارتباطی نیاز بشریت به اطلاعات پیشرفته و ناب حیاتی و ضروری دشت ' ر در ' بن میان روابط عمومی نقش بی بدیلی در جوامع بشری ایفا می کنند چرا که :

روابط عمومی بعنوان یک علم دارای اصول منطقی - منطقی ها "ها و مسیر معرفتی است و از قدرت پیش بینی نتایج ، قابلیت ها و

ظرفیت بالا برای ساماندهی روابط اجتماعی و بهبود عملکرد ' آنها و تعام ' افراد جامعه برخوردار است.

روابط عمومی یک نگرش یک دیدگاه و یک فلسفه عالی زندگی است ' دارای کاربرد در کلیه شئون فردی و اجتماعی است و اعتقاد به اصول آن موجب کارآمدی و موفقیت در کلیه سطوح می گردد . چرا که روابط عمومی مسیریابی - مسیرسازی و فرهنگ سازی می کند و هر جا که باشد بعنوان یک استراتژیست عمل می نماید بدون تردید روابط عمومی ها برای تحقق این هدف نیازمند ایجاد برقراری ارتباط علمی ، تخصصی و منطقی با افراد - سازمانها - رسانه ها و در یک کلام بهمان ' ی با ' د . اساتید ما امروزه به این باور رسیده اند که روابط عمومی نتیجه اجتناب ناپذیر تحولات جوامع بشری و سیستم ارتباطی آنهاست ' ک ' ش ارزنده در ارتقای فرهنگی - اطلاع رسانی - و بیداری و شکوفائی و مدیریت و هدایت افکار عمومی دارد. روابط عمومی بر سه پایه ' سه ' ت - مقبولیت مردمی مبانی علمی و حرفه ای و رای جهان اندیشه و تخصص است و با عنایت به اینکه قرن ۲۱ و چشم انداز هزاره سو ' ف ' ی است تا روابط عمومی ها در آرمانی ترین شکل خود امکان عمل پیدا کنند که نیاز به ارائه بهترین های کیفی از حرفه روابط عمومی می باشد حرفه ای متکی بر علم - اخلاق - تعهد - مسئولیت - تفاهم - تعاون کیفیت و همکاری است خوشبختانه روابط عمومی نوین در ایران سرافراز با نام استاد دکتر حمید نطقی عجین شده فرهیخته و فرزانه ای که با معرفی این فن و هنر و صنعت در چارچوبی علمی و متناسب با نیاز های بومی ایرانی ما موجب شد تا روابط عمومی ایرانی از قافله تحولات جهانی در علوم ارتباطات اجتماعی جا نماند.

حرکت ارزشمندی که با حضور ایشان در روابط عمومی شرکت ملی نفت ایران در سال ۱۳۳۰ شمسی آغاز و در دهه های ۴۰ و ۵۰ شمسی در قالب ایجاد رشته های علمی در دانشگاهها و برگزاری کنفرانس بین المللی روابط عمومی برای اولین بار در ایران تداوم یافت و آن نهال نوپا با رشدی تدریجی و گذار از فراز و نشیب های فراوان تا عصر ما و امروز به همت اساتید بزرگوار و شخصیت ها و پیش کسوتان روابط عمومی ایران نقش اساسی را در موفقیت سازمانها ایفا می نمایند ، به گونه ای که امتزاج هنر ، اخلاق ، علم ، فرزاندگی و پژوهش برای آگاهی بخشی سازنده و برابر به انسانها بدون توجه به رنگ - زبان - مذهب - نژاد - قومیت مسئله اصلی روابط عمومی ها گشته است . و این امر با حمایت دولت ها ، تلاش متخصصان و اعتماد مردم نقش مهم و موثر در پیشرفت و توسعه اقتصادی سیاسی و

اجتماعی جامعه بشری ایفا می کند.

و چه شایسته و بجاست که می گویند

روابط عمومی هنر زیبا اندیشی و پرورش زیبایی های اطراف ماست.

روابط عمومی شغل نیست. حرفه نیست که همانا یک رسالت الهی و انسانی است و بر ما فرض است که از همه امکانات، فرصت ها و نیروها برای بالندگی روابط عمومی ایران اسلامی بهره گیریم. حقیقت امر این است که در دهه هشتاد رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه ای تولید علم، اندیشه و جنبش نرم افزاری را مطرح و مقوله بومی سازی علم بویژه علوم انسانی را طوری بیان فرمودند که احساس کردم بومی سازی علم از دغدغه های معظم له می باشند. لذا از سال ۱۳۸۵ شمسی با فکر بومی سازی در علم روابط عمومی ایده تدوین و نگارش دانشنامه ای که بتواند تا حدی این امر را تحقق بخشد در ذهنم نقش بست و از آنجا که اولین گام برای بومی سازی هر علمی ضرورت تدوین دایره المعارف است که بتواند مستجمع جمیع داشته ها باشد احساس شد از طرفی حضور فعالانه ام در چندین کنفرانس سمپوزیوم بین المللی روابط عمومی، تشویق و یاری اساتید، پیش کسوتان و دوستان عزیز و فرزانه ام مرا بر آن داشت علیرغم اینکه تحصیل حاصل سهل، متنوع بود لکن فضل و رحمت خدا و عنایات خاصه حضرت ولی عصر (عج) شامل حالم شد و سال ۱۳۹۵ شمسی یعنی درست یک دهه تلاش، کوشش، تحقیق و پژوهش و زحمات همه جهاد گران عرصه روابط عمومی ثمره شیرینی داد و برآیند این تلاش همه جانبه اساتید و دوستان همین مجموعه ای شد که در اختیار دانش پژوهان قرار گرفته است و هذا من فضل ربی. خوشبختانه در چهار دهه اخیر جمهوری اسلامی ایران شاهد نهضتی بی دلیل در عرضه دایره المعارف نگاری که ماحصل آن انتشار چندین دوره دانش نامه های گوناگون در نوم مختلف و بوجود آمدن مراکز متعددی جهت تدوین دایره المعارف ها در تخصص ها و انتشار آنها بود.

دایره المعارف آینه رشد و توسعه علوم و تفکر در جامعه است میزان دانشی که در یک دایره المعارف می آید متناسب با زمان و موقعیت علمی کشوری است که دایره المعارف در آنجا تهیه، تدوین شده است در تاریخ ۲۰۰۰ ساله اخیر قریب به ۲۰۰۰ دایره المعارف در سراسر جهان تدوین شده و هیچ کتابخانه ای نیست که چنین مجموعه هایی از دایره المعارف ها زیب افزای آن ها نباشند درحقیقت این امر بخشی از حرکت نهضت ملی تولید محتوای بومی ایران اسلامی در روابط عمومی است. و اگر نبود یاری اساتید ملی و جهانی توجه و نظارت و راهنمایی آن انسانهای برجسته و باز اگر نبود الطاف بیکران همه ها، توصیه ها، پی گیری های پیش کسوتان عرصه روابط عمومی جهانی انجام این کار بزرگ برایم غیر ممکن بود لذا جا دارد سر تعظیم در مقابل همه عزیزانی که صادقانه و خالصانه دست ما را گرفتند و تنهایمان نگذاشتند و با تقاریر و نوشته ای و پیامهای خود که زینت بخش صفحات آغازین است شاگرد کوچک خود را برای ایصال الی المطلوب استادانه و پدران یاری گرش شدند بعنوان تلامذه آن بزرگواران و استادان دستشان را به رسم ادب می بوسم و بر آن می بالم. بویژه از اساتید و شخصیت های ملی و جهانی همچون پرفسور حسام الدین بن پرفسور یحیی کمالی پور - پرفسور گوئل کهن - پرفسور حمید مولانا - پرفسور علی اکبر جلالی - پرفسور علی اکبر فرهنگی - پرفسور باقر ساروخانی - استاد میرزابابا مطهری نژاد - استاد میر سعید قاضی - استاد دکتر حسن بشیر - استاد دکتر شهین دخت خوارزمی - استاد دکتر مهدی باقریان - استاد جواد قاسمی - استاد هوشمند سفیدی تقدیر و تشکر می نمایم و موفقیت خود را رهین زحمات و راهنمایی های آنان می دانم و خدای مهربان را شاکرم که برایم این توفیق را نصیب کرد تا بتوانم با این حرکت علمی که گامی در جهت بومی سازی علم روابط عمومی است روح شهیدان را شاد، گل لبخند و رضایت را بر لبان رهبر مهربان امام و مقتدایم نشانده و مرضی خاطر حضرت ولی عصر (عج) را فراهم آورم. در پایان عرض می کنم برای کشف اقیانوسهای جدید می بایست توانایی ترک ساحل آرام را داشته باشیم و خود را برای ظهور موعود جهانی امام صلح و مهربانی آماده سازیم انشا الله.

حمید صبری صلوایی
تبریز - بهمن ۱۳۹۶ شمسی